

KÉPVISELŐI ÖNÁLLÓ INDÍTVÁNY

2009. évi ... törvény

a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosításáról

1. §

A villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (a továbbiakban: VET.) a következő 119/A.§-sal egészül ki:

„119/A.§

A belterületi közcélú elosztó hálózat létesítése vagy átalakítása esetén engedély csak akkor adható, ha a települési önkormányzat rendeletben foglalt városképvédelmi előírásait teljesíti az engedélyezésre benyújtott terv.”

2. §

A VET a következő 123/A.§-sal egészül ki:

„123/A. §

(1) A közcélú hálózat vagy annak tartószerkezete elhelyezésére szolgáló ingatlan tulajdonosa vagy az, akinek a közcélú hálózat vagy a tartószerkezet átalakítása, áthelyezése jogát vagy jogos érdekét érinti (a továbbiakban e §-ban: egyéb érdekelt) kérheti a hálózati engedélyestől a közcélú hálózat és tartószerkezete átalakítását vagy áthelyezését, ha annak műszaki feltételei adottak, a villamosmű üzemeltetésében lényegesen jelentős hátrányt nem jelent, és az ingatlan tulajdonosa - vagy az egyéb érdekelt által kért áthelyezés, vagy átalakítás esetén az egyéb érdekelt - vállalja az azzal kapcsolatos költségek viselését.

(2) A hálózati engedélyes tulajdonában álló hálózati eszközöknek, illetve csatlakozó berendezés és a csatlakozási pont átalakítása vagy áthelyezése esetén a közcélú hálózat vagy annak tartószerkezete az ingatlan tulajdonosa, a rendszerhasználó vagy egyéb érdekelt költségviselése mellett létesülő, a korábbi hálózati eszköz helyébe lépő hálózati eszköz külön térítés nélkül marad a hálózati engedélyes tulajdonában lévő közcélú hálózat része.

(3) A (2) bekezdéstől eltérően, az államháztartás valamely alrendszeréből vagy európai uniós forrásokból vagy más hasonló nemzetközi forrásokból finanszírozott, az (1) bekezdés szerinti átalakítás vagy áthelyezés esetén – az adott államháztartás alrendszerre vonatkozó vagyoni előírások, illetve támogatásra vonatkozó jogszabályok alapján - a hálózati engedélyes tulajdonszerzésére nem kerülhet sor, a bontás költségét (ha a hálózati engedélyes intézkedik a bontásról) és az elbontott hálózat elbontáskori könyv szerinti értékét a hálózati engedélyes részére az új hálózati eszköz beruházójának legkésőbb a bontás befejezését követő 30 napon belül meg kell térítenie. A hálózati engedélyes az erre irányuló megállapodás megkötését nem tagadhatja meg, a létesítés (átalakítás, áthelyezés) engedélyezéséhez szükséges üzemeltetői nyilatkozatát nem kötheti vagyონrendezési, pénzügyi vagy egyéb nem műszaki szempontú feltételhez, és az esetleges szakfelügyelet körében díjazási igényvel nem léphet fel a beruházóval szemben. Közvilágítás közszolgáltatási berendezéseket érintően végrehajtott állami, önkormányzati vagy támogatott beruházás esetén a települési önkormányzat által megbízott közvilágítási közszolgáltató jogosult beruházás-szakfelügyelet biztosítása esetén szolgáltatási díjat kérni.

(4) Amennyiben a (3) bekezdésben foglaltak szerint hálózati engedélyes az új hálózati eszköz tulajdonjogát nem szerezheti meg – a közcélú hálózat integritása és egységes üzemeltetésének biztosítása érdekében – az új hálózati eszköz beruházója a hálózati engedéllyessel köteles a közcélú hálózat üzemeltetésére megállapodást kötni. Az üzemeltetési megállapodás megkötését alaptalanul a hálózati engedélyes nem tagadhatja meg. A hálózati engedélyes a megállapodás feltételei szerint eszközhasználati díj fizetésére köteles.”

3.§

E törvény a kihirdetés napján lép hatályba.

ÁLTALÁNOS INDOKOLÁS

A VET 102. §-ának (1) bekezdése értelmében „a hálózati engedélyes tulajdonában kell állnia a tevékenység folytatásához szükséges - a működési engedélyben meghatározott - hálózati, rendszer- és üzemirányítási, mérés-elszámolási és informatikai eszközöknek.” A hálózati engedélyesek tevékenysége során érvényesíteni kell a „legkisebb költség” elvét.

A „legkisebb költség” elvének érvényesítését szolgálja, ha a hálózatnak nem műszaki szempontból, hanem - a hálózattal érintett ingatlan tulajdonosa, vagy egyéb érdekelt kezdeményezése miatt - egyéb okból van szükség a közcélú hálózat átalakítására, áthelyezésére, és ilyen esetben a kezdeményező a hálózati eszközök átalakításával, áthelyezésével összefüggő költségeket viseli.

Közcélú hálózat nem hálózati engedélyes költségviselésével történő létesítése, átalakítása, vagy áthelyezése egyes esetekben, az állami és önkormányzati államháztartási alrendszerhez tartozó vagyonban – a köztulajdon esetében a tulajdonosi jogok gyakorlója által nem mérlegelhető és nem vállalható – vagyonvesztést okozna. Hasonlóan az európai uniós forrásokból vagy más hasonló nemzetközi forrásokból finanszírozott, illetve az államháztartás valamely alrendszeréből támogatott fejlesztések támogatási előírásai általánosan tilalmazzák (elidegenítési és terhelési tilalom) a támogatásból megvalósított eszközök tulajdonjogának átruházását.

A problémát a kormányzat is felismerte, ezért a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (a továbbiakban: VET Vhr.) 112/A.§-ában 2008. augusztus 1. napjának hatályával már rendelkezett a költségviselési és kártalanítási kérdésekről az alábbi indokok alapján:

„A tervezet biztosítja, hogy a már kiépült villamosenergia-hálózat esetén is legyen mód a hálózatnak nem műszaki szempontú, hanem a hálózattal érintett ingatlan tulajdonosa, vagy egyéb érdekelt (pl. közútkezelő, Állami Autópályakezelő Zrt. stb.) által kezdeményezett átalakítására, áthelyezésére, és rendezi a hálózati eszközök átalakításával, áthelyezésével összefüggő költségviselési kérdéseket. Főszabály szerint a hálózati eszközök a hálózati engedélyes tulajdonában maradnak, azonban tervezet kezeli azon esetekben felmerülő többletköltség rendezését is, ahol az energetikai ágazaton kívüli jogszabályok előírása ezt nem teszi lehetővé. E rendelkezéssel elhárul az akadály az államháztartás valamely alrendszeréből, vagy európai uniós forrásból finanszírozott olyan beruházások megvalósulása elől, amelyek esetében jogszabály a források felhasználásával keletkező eszközök elidegenítését tiltja, vagy korlátozza.”

A VET Vhr. azonban nem adott teljes körű és alkotmányosan vitathatatlant megoldást, miközben a hálózati engedélyesek a legkülönfélébb hivatkozással és jogcímen (üzemeltetői hozzájárulás megtagadása, pénzeszköz átadás előírása vagy átadás helyett) akadályozzák a közcélú villamos elosztó hálózatokat érintő fejlesztéseket. Az ilyen magatartás társadalmi és gazdasági hatásai kedvezőtlenek, és a projektek előkészítésének elhúzódásához vezetnek. Kormányrendelet szintjén kártalanítási elem és az Alkotmány által védett tulajdonjoghoz való jog (Alkotmány 13.§ (1) bekezdés) és a VET-ben előírt jogosultságok és kötelezettségek rendjét érintő szabályozás alkotmányossága vitatható.

A Javaslatt célja, hogy törvényi szinten egyértelmű kereteket adjon a nem műszaki okokból vagy nem alapvetően műszaki indoklásból történően kezdeményezett villamos hálózatfejlesztés költségviselésére, az államháztartás alrendszerei által vagy támogatásból megvalósított beruházások vagyoni és üzemeltetési rendezésének módjára, a hálózati engedélyesek kötelezettségeinek ilyen fejlesztések kapcsán jogszerűen érvényesíthető igényeinek.

RÉSZLETES INDOKOLÁS

1.§-hoz

A települési városkép - kiemelten a történelmi belvárosok védelemre szoruló területe - érdekében a Javaslatt előírja, hogy csak a települési önkormányzatok rendeletében foglalt városképvédelmi előírásokat teljesítő létesítési és átalakítási tervek engedélyezhetőek. A városképbe való beavatkozás eldöntése gondos megfontolást, érzékeny kulturális és történelmi megközelítést és szakmai tudást igényel. Az ilyen eljárás, ha vizsgálat tárgyává teszik a régi és az új közti térbeli összefüggést, tiszteletben tartják az egységes és védelmezendő városképet, az épületállományt és egyéb építményeket, azok kölcsönhatását, az egyedi esetekben is megfelelő és kellő megoldást tesz lehetővé a belterületi villamos közművek fejlesztését illetően is. A villamos közműhálózat létesítésének és átalakításának városképvédelmet szolgáló helyi (rendeleti) szabályai előírhatják pl. a légveték helyett földkábel használatát, korhú (kandeláber) tartószerkezet alkalmazását, stb..

2.§-hoz

A közcélú hálózat vagy annak tartószerkezete átalakítását vagy áthelyezését, ha annak műszaki feltételei adottak, az üzemeltetésben lényegesen jelentős hátrányt nem jelent, az egyéb érdekeltek kezdeményezésére az azzal kapcsolatos költségek viselésének vállalása mellett, műszaki szükség hiányában is végrehajthatja a hálózati engedélyes. Ha a beruházást nem az engedélyes valósítja meg, a hálózati engedélyes tulajdonában lévő közcélú hálózat részévé váló fejlesztést az ingatlan tulajdonosa vagy az egyéb kezdeményező térítésmentesen adja át a hálózati engedélyesnek. Ezzel egyenértékű, ha az engedélyes kártalanításként maga hajtja végre a fejlesztést az érdekelttől átvett pénzeszközökből. Az engedélyes költségek áthárítására vagy térítésmentes átadásra irányuló igénye - tekintettel arra, hogy az ingatlan tulajdonos vagy egyébként érdekelt magánszemély és vállalkozás ésszerűen mérlegelheti az ezzel járó előnyöket (pl. ingatlanérték növekedés, vállalkozási haszon) - nem tekinthető tisztességtelennek, és összhangban áll a VET-ben rögzített legkisebb költség elvével.

A támogatási programok szokásos jogszabályi és szerződésben előírt követelménye, hogy a támogatással megvalósult vagyontárgy tulajdonjoga nem változhat meg, ezért nincs jogi

lehetőség a hálózati engedélyes részére történő tulajdon-átruházásra. Az állami és önkormányzati államháztartási alrendszerhez tartozó vagyont létrehozó állami és önkormányzati beruházásoknál nem a villamos közműfejlesztés műszaki indokoltsága, hanem alapvetően valamilyen más közcél, közfeladat (pl. autópálya vagy útépités) teljesítése érdekében szükséges a villamos közmű átalakítása vagy áthelyezése. Mérlegelésre, az előnyök összevetésére az állami vagy önkormányzati tulajdonosi jogok gyakorlójának nincs módja, a nem energetikai jellegű jogszabályok a köztulajdon átruházását tilthatják (forgalomképtelen vagyon) vagy korlátozhatják.

A hálózati engedélyesnél a beruházás folytán elbontott eszközök vagyonesztést, tőkecsökkenést okozhatnának, ezért ilyen esetben a beruházónak az elbontott hálózat elbontáskori könyv szerinti értékét, illetve (ha az engedélyes maga) bont a bontási költségeket kell megtérítenie (viszont a fejlesztés aktiválást követően nem lesz a hálózati engedélyes tulajdonában lévő közcélú hálózat része).

A Javaslat egyértelműen kizárja, hogy a hálózati engedélyes a közberuházások és támogatott projektek esetében az elbontással kapcsolatos megállapodás megkötésétől elzárkózzon, az engedélyezési eljárásokban szükséges üzemeltetői (tulajdonosi/szolgáltatói) nyilatkozatát bármilyen pénzügyi vagy egyéb, nem műszaki feltételek teljesítéséhez kösse. A beruházás kapcsán szakfelügyelet címén sem kérhet térítést a hálózati engedélyes (amennyiben a fejlesztés közvilágítási berendezést is érint, az önkormányzati közvilágítási szolgáltató szakfelügyelet esetén díjazást igényelhet). A közcélú villamos hálózat egységes rendszert alkot, a fejlesztések sokszor azonban csak egy szakaszára vonatkoznak. Az egységes üzemeltetés nem valósulhatna meg, ha nem a hálózati engedélyes működtetné az idegen tulajdonú villamos közművagyon. Ezért a Javaslat előírja, hogy új hálózati eszköz beruházója a hálózati engedéllyel köteles a közcélú hálózat üzemeltetésére megállapodást kötni.

3.§-hoz

A Javaslat hatályba lépéséről rendelkezik. A módosítás hatályba lépésével egyidejűleg hatályát veszti a VET Vhr. 112/A.§-a.

ORSZÁGGYŰLÉSIKÉPVISELŐ

Dr. Szili Katalin
az Országgyűlés Elnöke részére

Helyben

Tisztelt Elnök Asszony!

Az Országgyűlés Házsabályáról szóló 46/1994. (IX.30.) OGY határozat 85.§-a alapján „a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény módosításáról” a következő javaslatot kívánom benyújtani.

Budapest, 2009. április 1.

Meggyes Tamás
Fidesz – Magyar Polgári Szövetség